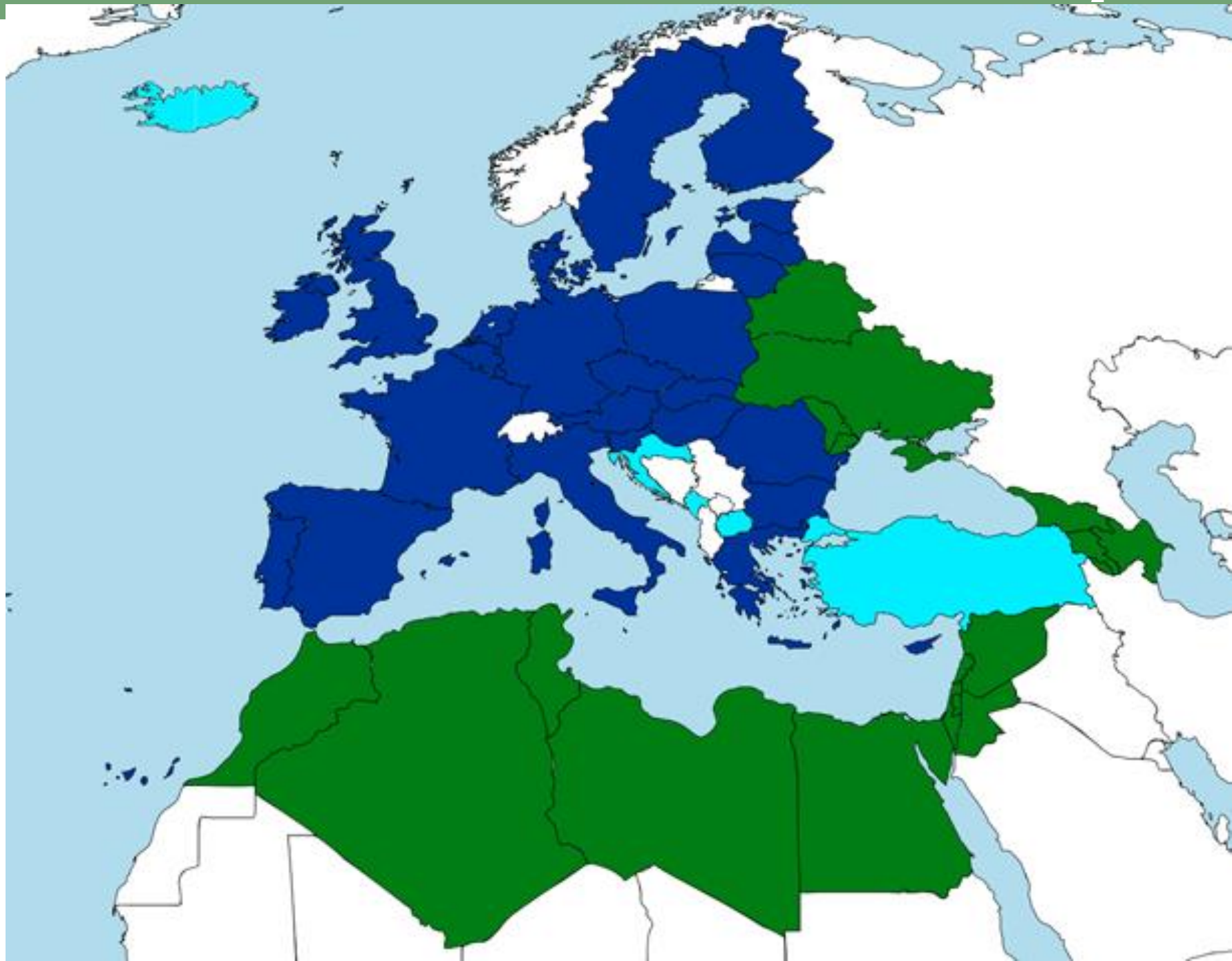

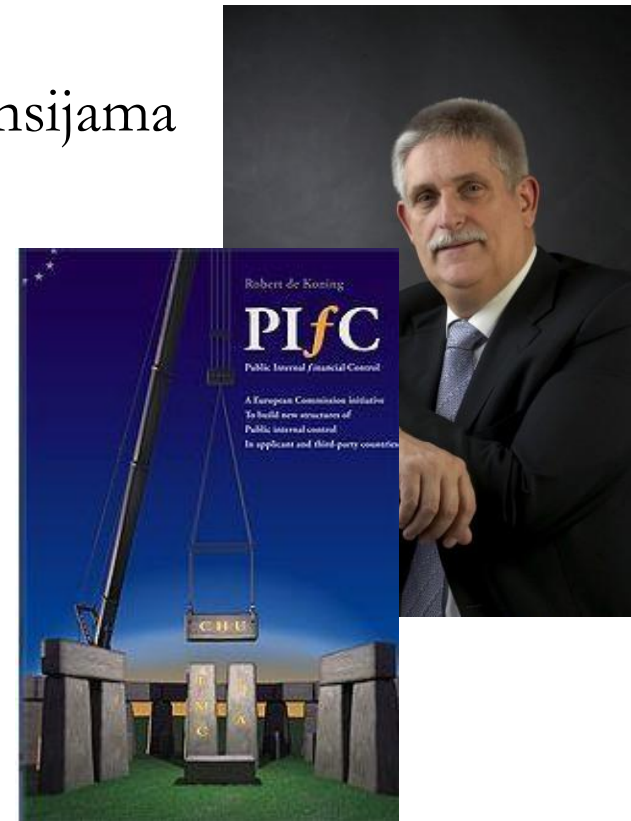
REFORMA INTERNE KONTROLE JAVNIH FINANSIJA U GRUZIJI

Nino Eliashvili
april 2012. godine

Preduslovi

- 2004 – ENP, Evropska politika susedstva
- 2007 – PFM, reforma upravljanja javnim finansijama
 - Interna kontrola u okviru PFM reforme
- 2007 – u EU, DG Budžetu – PIFC model
- Program podrške iz EU
- 2009 – PIFC dokument politika

Prvi koraci

Prednosti

- Izgrađen je kapacitet CHJ
- Podizanje nivoa osvešćenosti budućih članova CHJ
- Dokument politika
- Zakon o internoj reviziji i inspekciji
- Uspostavljanje interne revizije u okviru 12 ministarstava

Nedostaci

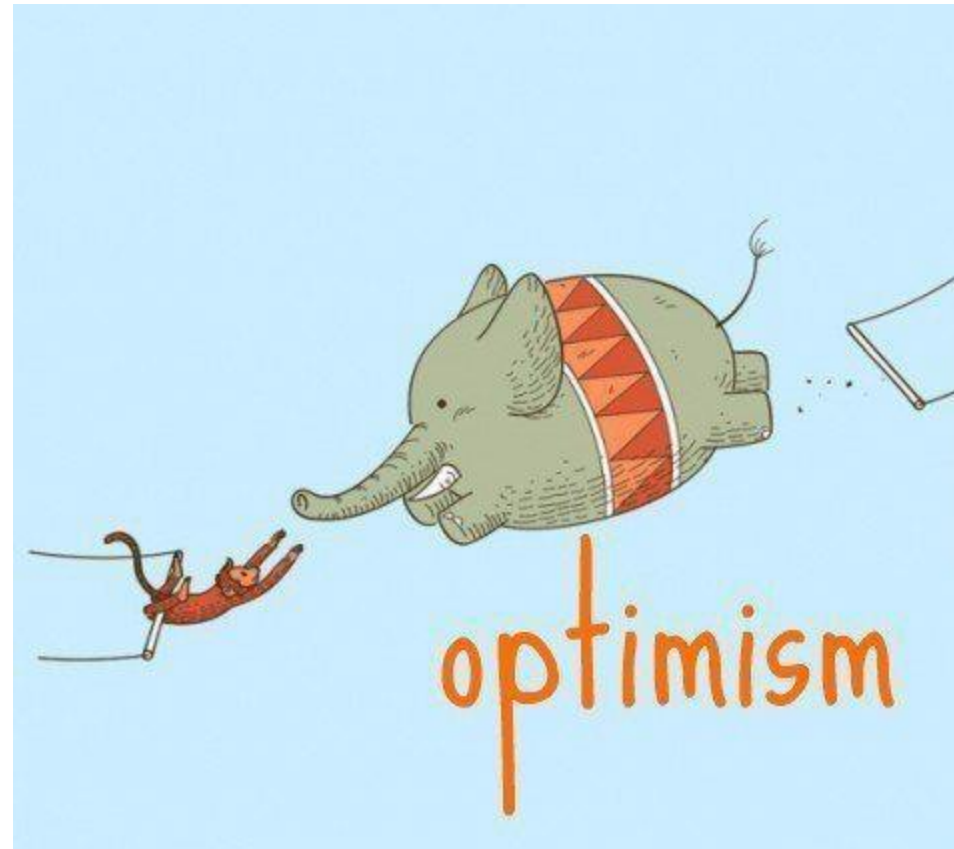
2008	• Izgrađen je u okviru Generalnog inspektorata (GI)
2009	• Fokus na CHJ, bilo je
2010	potrebno uključivanje visoko pozicioniranog rukovodstva
2009	• Transfer GI u IR
2010	• Pomešane funkcije
2010	• Na osnovama GI, nije bilo neophodno u 12

Osnova

- **Obaveza:**
Izgraditi sistem interne revizije
- **Realnost:**
Nizak nivo osvešćenosti kod visoko pozicioniranog rukovodstva u Gruziji
- **Odluka:**
Kombinovanje IR i inspekcije

Plan:

Optimističan i ambiciozan

Zakonodavni okvir

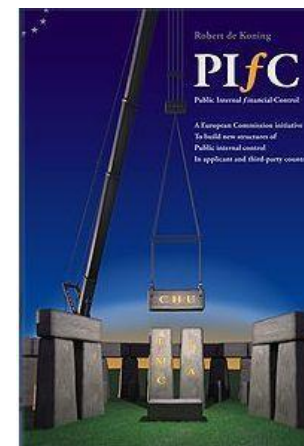
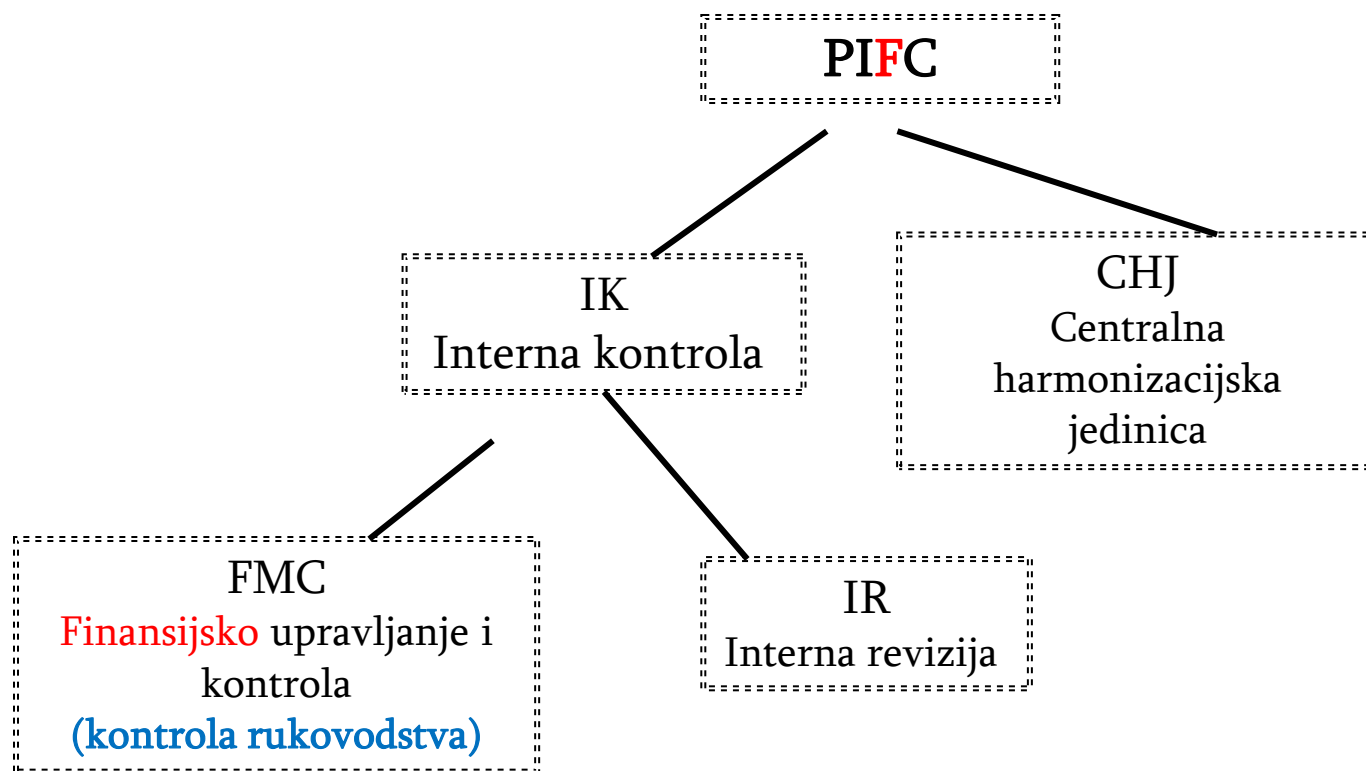
- 2010 – inicijalno, Zakon o
“Internoj reviziji i inspekciji”

- 2011 – Zakon o PIFC

Odredbe koje se odnose na

- Internu reviziju
- Finansijsko upravljanje i kontrolu
- Odgovornost rukovodstva
- Centralnu harmonizacijsku jedinicu

Zakon o PIFC

Po DG Budžetu
Robert De Koning **PIfC** (*Interna kontrola javnih finansija*)

Sistem interne revizije

Decentralizovani sistem interne revizije

U javnom sektoru pokriva:

- ✓ 12 ministarstava (osim 4 ministarstva koja se bave sprovođenjem zakona u oblasti policije, sudstva itd.)
- ✓ 5 Autonomnih Republika Adzharije
- ✓ 5 Autonomnih Republika Abkhazije
- ✓ 5 opština u Adzhariji
- ✓ Gradsku skupštinu

Približno:

- 28 jedinica interne revizije
- 140 internih revizora
- 90 internih revizora u ministarstvu

Sistem interne revizije

- Teško je zaista utvrditi koliko tačno ima inspektora, a koliko ima revizora
- U 12 ministarstava:
 - ✓ 73% muškaraca
 - ✓ 27% žena
 - ✓ *Svi rukovodioci jedinica interne revizije su muškarci*
- 40 % nekadašnjih inspektora
- 50% radi od 4. kvartala 2012. godine, većina su bivši eksterni revizori

Kriterijumi nezavisnosti interne revizije

- Strukturalni
- Izveštavanje rukovodiocu subjekta
- Bez intervenisanja tokom revizorskog procesa
- Bez rukovodstvenih ili operativnih zadataka
- Pravo na slobodan pristup dokumentima
- Odobravanje / podržavanje Godišnjeg plana od strane rukovodioca subjekta
- Odredbe u pravnom okviru i u Povelji IR

Nedostaje:

- Garancije za procedure zapošljavanja
- Revizorski odbor

Sistem interne revizije

ZADATAK JEDINICE INTERNE REVIZIJE:

da doprinese postizanju ciljeva jedne organizacije preko sprovođenja zadatka upravljanja rizikom i interne kontrole

- 5 vrsta revizije (usaglašenosti, finansijska, performansi / učinaka, sistemska, IT)
- Pre 2013. godine, samo se sprovodila revizija usaglašenosti i finansijska revizija
- Prosečno su sprovedena 4 revizorska angažovanja na godišnjem nivou

Funkcije CHJ

- Harmonizacija interne revizije:
 - Metodologija
 - Izgradnja programa obuka i sertifikacija
 - Koordinacija i pomoć internih revizora

- Harmonizacija finansijskog upravljanja i kontrole:

- Pomaganje kod uspostavljanja FMC
- Podizanje nivoa osvešćenosti
- Pripremanje metodologije / smernica
- Obuke

**Započeto od
2013. godine**

- Benchmarking (reper za upoređivanje)
- Praćenje razvoja reforme

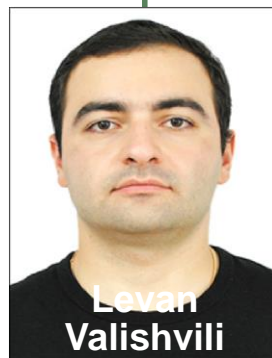
CHJ

- **Istorijat CHJ:**

- Maj 2010. godine - LEPL “ Nacionalni centar za državnu internu kontrolu”
- Oktobar 2011. godine – Savet interne revizije
 - ✓ **Presedavajući** – ministar finansija
 - ✓ **Članovi** - rukovodioci jedinica interne revizije
 - ✓ **Sekretarijat** = u funkciji kao CHJ = Jedinica za harmonizaciju interne revizije u okviru Sektora interne revizije

CHJ	2010	Do avgusta 2011. godine	Do juna 2012. godine	2013
Broj zaposlenih lica	20	2	3	5

CHJ

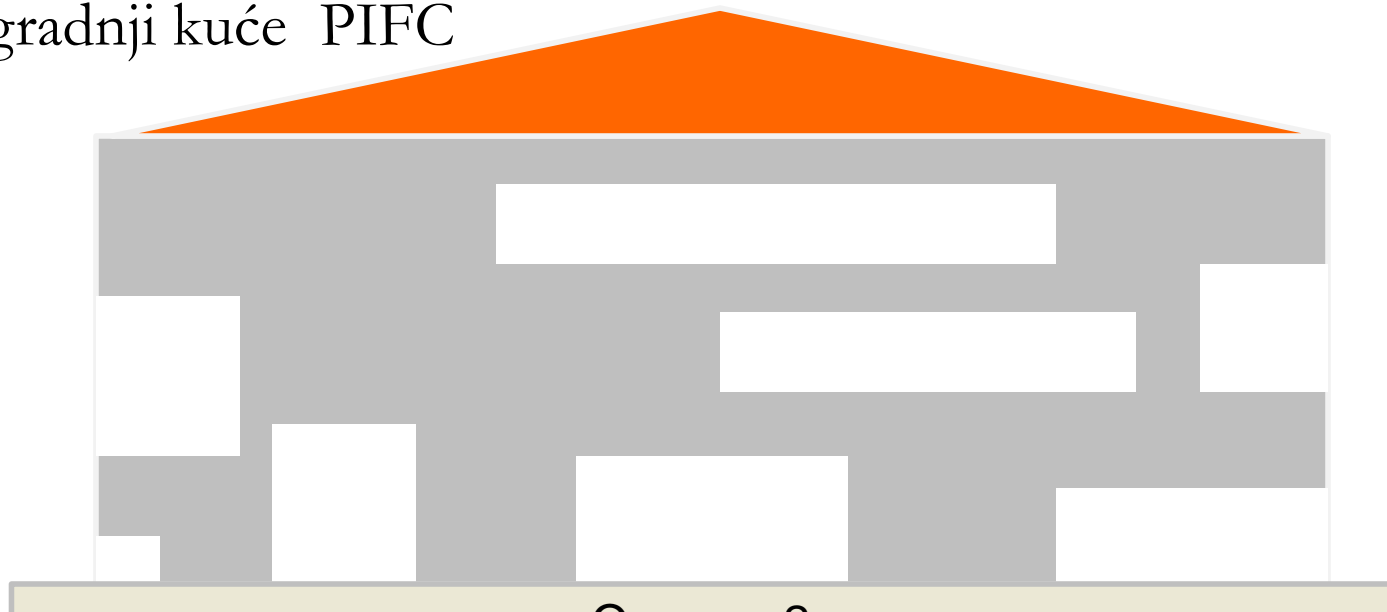

- **PLANOVI:**

- Podizanje nivoa nezavisnosti i kapaciteta CHJ
- Izgradnja savetodavnog odbora za internu reviziju i FMC

Važno

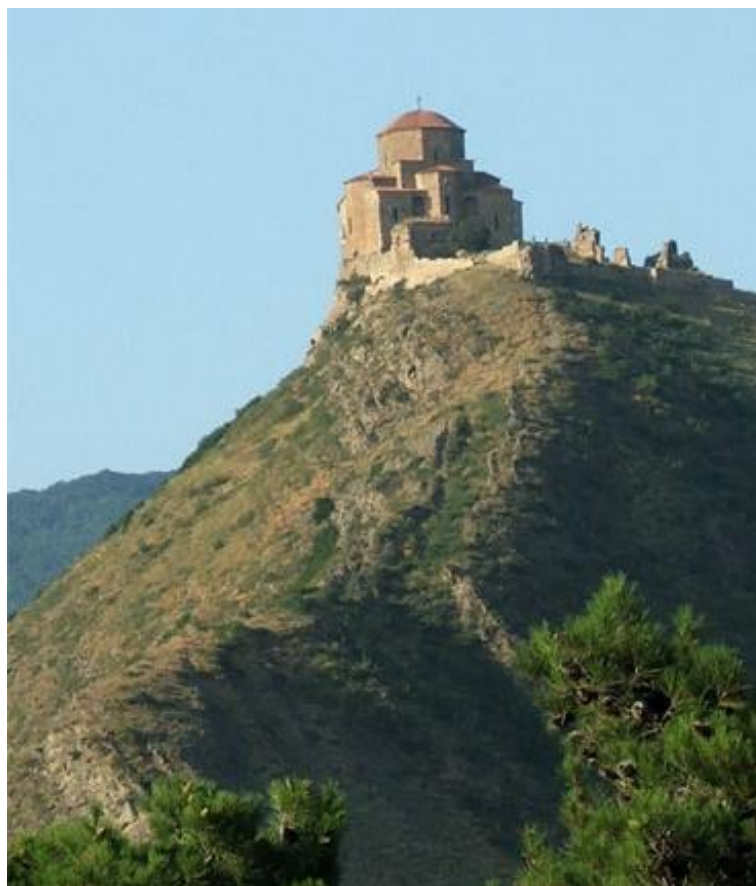
- U izgradnji kuće PIFC

Osnova 2:
Funkcionisanje
jedinice interne revizije

Osnova 1:
Unapređeno zakonodavstvo, metodoogija
Podizanje nivoa osvešćenosti kod visoko pozicioniranog rukovodstva

Cilj

Jvari manastir iz 6. veka pored Mtskheta

Uspesi

- Unapređen Zakon i metodološka dokumenta
- Izgradnja pozitivnih i profesionalnih odnosa sa internim revizorima
- CHJ je prihvaćena i tražena funkcija za jedinice interne revizije
- Podizanje nivoa osvešćenosti kod visoko pozicioniranog rukovodstva
- Izgradnja kontakata u jedinicama IR
- Izgradnja lokalnih resursa

Uspesi

- “NEKA ONI GOVORE”
- Marketinški koncepti
 - Jednodnevna obuka u okviru jedinice interne revizije
 - Mala prezentacija za rukovodioce
- Implementacija procene rizika
- Izgradnja širih odnosa sa međunarodnim kolegama (Hvala PEM PAL)

Uspesi

- Baza podataka internih revizora za CHJ
- Poseban Web-sajt posvećen PIFC reformi,
 - Informacije u vezi reformi, CHJ, pravnih akata, metodologije
 - Jedinice interne revizije
(Povelje, funkcije, istorijat nastanka ...)
 - Informacije i vesti

The screenshot shows the website for the Internal Audit of Georgia. At the top, there is a search bar and a language selector set to English. The main header features the organization's logo and navigation links: მთავარი, ჩვენს შესახებ, კანონმდებლობა, აუდიტის სუბიექტი, სიახლე, სასაარგებლო, and ბმულები. The main content area includes a featured article titled "ჩვენი მიზანი" (Our Mission) with a sub-headline about the development of internal audit units in the agricultural sector. Below this, there is a section for "სიახლეები" (News) with a date of 17-პრილი-2013. A highlighted article is titled "Pem-Pal-ის მორიგ შეხვედრას საქართველო უმასპინძლებს" (The next Pem-Pal meeting will be hosted in Georgia), dated 26-მარტი-2013. A small calendar icon indicates the year 2011.

Izazovi

- Visok stepen **rotacije**
- Konstantna potreba za **obukama**
- Kapacitet i nezavisnost **CHJ**
- **Profesija**: Profil internog revizora u javnom sektoru nije popularan u obrazovnom sistemu
- **Imidž/ reputacija / privilegija** funkcije interne revizije u javnom sektoru
- **Osvešćenost** rukovodioca subjekta

Nini Eliashvili

n.eliashvili@mof.ge

mob: +995 577 050007

Tel: +995 32 2262390